

Kalesia

1 ¹Eta, Kótóné ama fo yó male fópóló doteyale *aposel whị* Pol-né diaj Kalesia hae kwiamó tē mole be huluamó betó mole Keriso fake so whípaae aşe i dere ape. Eta, mepaae whírapené dotonatepa ó mo whíné kisipané kekeme nóló i kutó dine fae yóló dotonatepa wéni, Yesu Kerisoró ą kepaarale Alima Kótótamoné i kutó dine fae yóló dotonalepó. ²Yalo i dere aşeta, e wotoró bitu dumi, mepaae Keriso norape etamo betamó betó mole whírapē dā feané diaj Kalesia hae kwia dokomó betó mole Keriso fake so whípaae dapó.

³Dané Aya Kótóró Tale Yesu Kerisotamoné hale hamokoróló tao sere alaró hosaa muni deyóló mo dua betere alatamo diaj tuapaae erópóló yae. ⁴Mió i alimó mole dowi alané doasi fotokoné dā so whị dokoló mulaqsóró, Yesuné ama betere bete melóló dupuraleteiné dā hale fópóló eralepó. Aita, dané Aya Kótóné kisipa mole ala sya furaalu eró beterapó. ⁵Kótóné ama doi betā hale sóró horóló, doasi doi mo ti muó tanópóló yae. Mo kée. Téyópóló yae!

Talené kisi fo wisita, me kaae mei mo betatóró mulapóló ere fo

⁶Yesu Kerisoné hale hamokoróló tao sere alané Kótó ą beterepaae ape yalepó. Atéyale seké taaróló, kae kisi fo wisi wosaaí hapale kisipa feteyóló fole kilitraalu, aita enei ala meitei dapóló e kilita sókó fulapó. ⁷Mepaae whírapené diapaae mió wosetere kisi fo wisi i ape yóló yó matepa, ti aita kale wosetere fo wisi mei ai ape. Aita, Yesu Kerisoné mió wosetu betere kisi fo wisi me kae fotamo hosekéróló doróo, diaaq kisipakélé kópaae faloo, yaalopóló kisipa mutapó. ⁸Danékélé, ó hepen bemó betere *ensel-nékélé*, Kótóné mió wosetere fo wisi take dané diapaae yó male kaae ini, kae fotei fo wisipóló yó matepa, ti ai whị mo ti só deróló alu yaaire tikipaae fópóló yae. ⁹Take dané diapaae yale fotei momó i dapa wosae. Whị me dené diaaq woseté wou betere kisi fo wisi kaaetóró yó meni, fo me kae yó matepa, ti atétere whị só deróló mo ti alu yaaire tikipaae fópóló yae.

¹⁰Yalo i du betere fo ó du betere ala mo whírapené kolóló, i whíné mo wisi ala dapóló dukirópóló dépé? Kótóné kilitu mo wisi ala dapó

yópóló du betere? Mo whijrapené kisipa tiki felé yaaire alatamo yálo du bituásóró, ti ḑ Yesu Kerisoné kutó diratere whij bituā meipó.

Pol aposel whij sóró beteraai Kótóné ą beterepaae ape yale fo

¹¹ Norape-ó, diaaq mo wisiyóló kisipa yaasepóló yálo i dere fo wosae. Yálo diapaae yó mótu betale mió wosetere kisi fo wisita, mo whijné kisipanétei kaarale fo meipó. ¹² Ai fo wisita, me whijné depa yálo wosóló ó me whijné ę yó matepa kisipa sóró dumitei, Yesu Kerisoné amatóró ępaae hakearóló yó matepa kisipa yalepó.

¹³ Ḙ take Keriso whij betaairu, Juda fakené Talepaae momatu betere ala sya fóló du betalepó, dere fo diaaq wosóló ai kisipare ape. Atétu, yálo mo doa keteké buóló du betale alata, Kótóné so whipaaekél susupui ala eroo, Yesu Kerisoné ala wisikél mo ti doroo du betalepó. ¹⁴ Yálo ayarapené mara mole ala sya furaalu, Juda fakené Talepaae moma dere ala etéró yae yóló, doasi kisipare yó matere whijrapené dä teó whijape yó malepó. Atétu, betere tuamó etamo betamó doayale Juda whijape fea betepatei, yálo kisipa sale alané atima mo teraae felepó. Atérú, yálo ayarapené mara mole ala mo doa keteké buóló sya fu betale whij ę i ape. ¹⁵ Atétu betaletei, ę teó deyyaipa sóró kae beterale Kótóné, ama hágé hamokoról tao suraalu ą beterepaae ape yalepó. Tétu, Kótó ą wisi kisipatamo ama naale ę tuamó hakearóló yó malepó. Atéyale sukamó, ępaae etei ala eralepóló me whijamo inipó. ¹⁶ Atéró betepa, Kótóné ama Naalema noa kaae whijróló kqló kqló yaqsóró, amatei ą ę tuapaae yó malepó. Até yaleteita, Juda meire fake so whipaae Yesu Kerisota, etei kaae whipóló yó maté kwéyópóló kisipa mutu, eralepó. ¹⁷ Ai ala yale be dêmó, i kaae ala yaletei noa betené yalerópóló, ę betaaipa folo sóró beterale aposel whijape Jerusalem bémó betó mupa kele fenipó. Aténi, ępaae ai ala erale be dêmótóróti Arabia hae kwiapaaepi fóló, nalomo ti Damaskus bepaae fesaayóló felepó.

¹⁸ Atéró bitiré fóló, ba fo sore kemetepa, ę Pita wisiyóló kisipa inireteiné kisipa yaai, Jerusalem bepaae horóló ątamо betepa, 15-ró be dë kemeyalepó. ¹⁹ Aimó ątamо mepaae aposel whijape betepa kilinitei Talené noma Jems betą betepa kelalepó. ²⁰ Yálo i aşetu betere fota kapala mei, Kótóné keletómó mo i dere ape. ²¹ Atéró betale kílipaae ti ę Siria hae kwiaró Silisia hae kwiatamopaae felepó. ²² Até yale sukamó Judia hae kwia dokomó betó mole Keriso fake so whijné ę kolóló kisipanipó. ²³⁻²⁴ Ténitei, yálo i ala du beterapó dere fo maaté atimané wosipakalepó. Téturaalu ąta, take dä Keriso fake so whijamo bóe dóló susupui ala eroo, Yesu Kerisopaae kisipa tiki tiratere alakélé doroo du betale whijtei, miómó Yesupaae kisipa tiki tiraaire fo wisi so whij feapaae yó maté kutu beterapó dere fo wosuturaalu, Kótóné doi hale sóró horótú beterepó.

Mepaae aposel whijrapené Pol wisiyóló dape sale fo

2 ¹ Ḙ ba fo 14-ró beteró kemetepa, Jerusalem be huluapaae momó horalepó. Até yale sukamó Banabas dámō wusuró huturaalu, Taitus-

kélé dapesóró dà fea horalepó. ²È atéró feleteita, yało kóleaané feni, Kótóné yało kisipa tiki tuapaae i ala ene fae depa felepó. Juda meire fake so whipaae yało yó maté kutu betere mió wosetere kisi fo wisi etéró i ape yóló, yó melaii horalepó. Téyaletei, ai fo so whj̄ feapaae yó meni, Keriso so whj̄ betó mole tuamó doi mole whj̄rapepaae maaté yó malepó. Atéró doi mole topo whj̄apepaae yó melateitea, hale meipó. Yało take ditu betale kutókélé, mió i ditu betere kutókélé, me bete muni nisyoló, mepaae whj̄rapené eratere fo yaqṣóró yalepó. ³Etamo betere whj̄ Taitus qata Juda meire fake whj̄ betereteiné apaae yał tiki sekäq tikae yóló sənipo. ⁴Ti aita hale meipó. Mepaae whj̄ape kapalatei, norape aqyoló dątamo bitu, Yesu Kerisoné yale alané dà teraayoló feléyoló betere ala kikiti kelaai walepó. Aita, dà wae söró kutó diratere whj̄ beteraa kisipa mutu, yalepó. ⁵Até yaletei, atimané i ala yae yóló sə du betere fo wosoló, téyaalopó dere fokéló inipó. Ti aita, noa ala yópóló kisipa mutu yaleé? Mió kale wosetere kisi fo wisi diaaq wosoló ita, mo doa bete mole fopoló dia tuamó muó tanópóló yalepó.

⁶Jerusalem bemó doasi doi mulapó du betere whj̄ape-ó doi munire whj̄ta, yało me qla meipóló kisipa mualepó. Ti noa betené meipó. Kótóné ama dąné tó tikimó ere ala kolóló, ita doasi doi mole whipól doi mulatere ala dumpó. Ai whj̄rapené yało yó male fo wosetu mo dono dapóló, atimané me fo kae beleróló inipó. ⁷Aténi, Juda so whj̄paae mió wosetere kisi fo wisi Pitané sümó yó maté konérapóló Kótónétei q sóró beterminate, kale doasi doi mole whj̄rapené kolóló kisipa yalepó. Até yale kaaetóró, Juda meire fake so whj̄paae yó maté kwęyópóló, Talené q sóró beterminatekélé atimané kolóló kisipa yalepó. ⁸Ti Pita Juda fake so whj̄ tuamó aposel whj̄ bitu, Talené fo yó mótu betepa, ai ala tuapaae Kótóné ama fotokó bulalepó. Atétu yale kaae, Juda meire fake so tuamó aposel whj̄ bitu, ama fo yó mótu betepa Kótóné q fotokó bulalepó. ⁹Jerusalem bemó betó mole so whj̄rapené Keriso alamó be belerapó du betere whj̄ape Jems, Pita, Jon-sépi atimané Kótóné ama ępaae melale hamokoról hale tao sale ala kilituraalu, Banabas dąmoné mo donoi ala dapóló kisipa mutu wisiyoló dape salepó. Atéró dąmo Juda meire fake so whj̄ tuapaae fóo, atima ti Juda fake so whj̄ tuapaae fóo, yaairaalu dà fea fo kelaaról, wisirapóló mo betą kisipatóró mualepó. ¹⁰Atéró, dąmopaae i fo betą yalepó. “Diaamo fo yó maté kuturaalu, ai be huluarapemó yoleale yóló betó mole so whj̄ tao sere alakélé hale yó tawae,” yalepó. Ti aita, yało keteké buóló mo taketi hale yó tare alapó.

Pol-né Pita foné sale fo

¹¹Téró Pita Antiok be huluapaae wóló betere suksamó, ama hasókó fele ala yało apaae teraae faróló, q foné salepó. ¹²Ti noa betené meipó. Mepaae Jems-né dotonatepa wale Juda whj̄ape waai teópa, q Juda meire

fake wh̄jrapetamo bitu, əla nukua yalepó. Até yaletei, kale wh̄jrape Antiok bepaae wale su kamó, Pita ə Judá meire faketamo əla betamó naaletei taaróló, kae bitj felepó. Até yaleteita, kale tiki sekä tukóló siriró betere wh̄jrapené keletómó Judá meire fake wh̄jrapetamo əla betamó nukupa noa kisipa muaalorópóló wituraalu yalepó.¹³ Pitané də fea Keriso fake so wh̄j mo betə alatóró erapó du bitutei, ama yale alané fake tekeyóló Judá fake kae aqróo Judá meire fake kae aqróo eralepó. Ai hōko ala mepaae Judá fakenékélé sya felepó. Ai hōko ala fakeyóló Banabas-nékélé yalepó.

¹⁴ Mió wosetu betere bete mole fo wisi mupatei, atimané dere ala kae depa kilitu, atima feané keletómó yalo Pitapaae duraalu, “Yata Judá wh̄jtei, Judá wh̄jné dere alatóró ini, Judá meire fake wh̄jné dere ala kaae du beterapó. Atéyaleteimo, Judá meire fake so wh̄jpaae də Judá wh̄jné mara mole ala sya fópóló noatepa setu betere?

¹⁵ Dāta dowi ala dere Judá meire fake wh̄j bitini, mo Judá fake wh̄jné mara mole ala tuamó deyale wh̄jrape bitu, i fo dənē mo kisiparapó.

¹⁶ Wh̄j me dené kale yóló muló betere fo mo wisiyóló sya fóló erótú betepa, Kótóné ai wh̄jpaae yə mo donoi wh̄jpó fo yaalo meipó. Téyaalo meitei, Yesu Kerisopaae kisipa tiki tiratere ala betə kilitu, Kótóné mo donoi wh̄jpó fo enérápó. Atére betené Kótóné dāpaaekélé wh̄j wisipó yópóló kisipa mutu, Yesu Kerisopaae betə kisipa tiki tiró beterapó. Kale yóló muló betere fopaae dənē kisipa tiróló sya fumipó. Ti noatepae, kale yóló muló betere fo sya fóló erótú betere wh̄jpaae Kótóné me alakélé muni, mo donoi ala dere wh̄jpó fo yaalo meipó.

¹⁷ Də Keriso tuamó betereteiné ama dāpaae mo donoi so wh̄jpó yópóló wóputé fu betere tuamó dənē du betere dowi ala hākearatepa, dənē noa fo yaaloé? Kerisoné dowi ala wisirapa, deté fae fo enére? Mo meipó.

¹⁸ Kale tukóló muló betere fo aqmó sukóló betere alañé Kótóné keletómó, wisi ala dere wh̄j beteraairetei mo diripa kisipa mutu, yəlotei ai tū mo taaralepó. Até yaletei, yalo momómo duraalu, kale tukóló muló betere foné də wi si ala dere wh̄j beteraalopó depata, ti Kótóné tukóló muló betere fo yəlotei tikitapóló hākearatapó.¹⁹ Ti noatepae, kale tukóló muló betere fo mo turó yalo kisipa yaleteiné ə sukəle wh̄j aqralepó. Atéreteiné, kale sukəle wh̄j ai fo aqmó momó kae netéró betaaloé? Meipó. Kótóné ama ala eróturaalu, ətamo mo ti beterópóló, kale tukóló muló betere foné ə dóló sukunalepó.²⁰ Eta, Yesu Kerisotamo filipaa ni tómó taketi sukóló i mole ape. Atéyaleteiné ə momó kae bitini, Keriso ə tuamó beterapó. Mió haemó i betere yalo mo tikita, ti əpaae yaala sókó fóló, tao suraalu ama betere bete hāle melale wh̄j Kótóné naalemapaae kisipa tiki tiró betereteiné i betere ape.²¹ Ti Kótóné ama hāle hamokoróló tao sere ala, yalo me bete munire əla aleróló, dəpaae mulanénipó. Ti noa betené i fo du meipó. Kale tukóló muló betere fonétamo də mo donoi so

whị beteróluqsóró, ti Yesu Kerisoné ama betere bete besekéróló, a hale sukalepó fo uapó,”

**Yesu Kerisopaae ó tukóló muló betere fopaae
diaaq tué tiki tiró beterémóló kaae kelae**

3 ¹Kalesia hae kwiamó betó mole kisipa okokoi so whj-ó! Mé whjné hosó foné diaaq kisipa tiki feteróló, diaq mo ti okokoraleé? Yalo diaapaae kale fo wisi yó móaturaalu, Yesu Keriso filipaa ni tómó olerallepóló yó male fo diaaq wosóló dijané kelené mo kilitu yale kaae, ai kisipare ape. ²Yalo diaapaae wosetere fo betá i ape. Kale Dëi Kepe Wisi saletei-a, tukóló muló betere fo sya fele tikimó salepé, mo fo wisi wosóló kisipa tiki tiraleteiné saleé? ³Diané kisipa tiki-a, noané mo ti okokoró betere? Kaae suta, ti kale Dëi Kepe Wisiné fotokoratepa kaae saletei, kemene fole kwiapaae sókó faairaalu, mo whjné bole fotokoné sókó fenérapóló kisipa mute? ⁴Diq Yesu Kerisopaae tué tiki tiróló ama ala eró taremó sekéi ala wapatei, me əla meipóló hale beleté fu betaleteimó saaire dupu hale əla kaae taalaai kisipa mute? Ti ai doasi sekéi ala beletu betaletei bete munipa hale yaleé? ⁵Kótóné ama diaq melale Dëi Kepe Wisiró kelemei ala eraleteitamo-a, kale yóló muló betere fo diaaq sya fele betemó melalepé, kale wosetere kisi fo wisi wosóló kisipa tiratere alamó melaleé?

⁶Kale whj Abraham-paae erale ala mo wisiyóló kisipa muae. I fo aseyóló muló beterapó.

“Kótóné əpaae yale fo mo eraalopóló kisipa tiki tirale ala kolóló, i whjta me dowi ala ini, mo donoi whjpó,” erapó.

⁷Térapa, mepaae so whj de Kótóné fo wosóló əpaae kisipa tiki tiratepa, ti atétere so whj Abraham-né naale senaaletóró beterapóló kisipa muae. ⁸Juda meire fake so whjné Talepaae kisipa tiki tirateremó, Kótóné mo donoi so whjpó yaairetei, taketi asémó erapó. Dənē mió i wosetu betere fo wisitóró mo take Abraham-paae itéró ipakalepó.

“I hae kwia dokomó betó mole so whj fea əpaae eraitere alané wisiraalopó,” erapó.

⁹Atére betené mepaae so whj de Talepaae kisipa tiki tiratepa, ti kisipa tiki tiratere seké Abraham wisirótú yale kaae, atéró kisipa tirale so whjkélé Kótóné wisirótú beterapó.

¹⁰Kótóné ama tukóló muló betere fo erótú betere alapaae kisipa tiki tiró bitinire so whj fea, ti Kótóné doratere ala aqmó ai betere ape. Ti noatepa mei, Kótóné i fo aseyóló muló beterapó.

“Mepaae so whj detamo Kótóné buk-mó tukóló muló betere fo mo fea sya fóló eró tanitepa, ti Kótóné atima mo doraalopó,” erapó.

¹¹Ti noatepae, kale asémó yóló muló betere fo i ape.

“Kótóné keletómó mo donoi so whjta, ti kisipa tiki tiratere alané betá bitiré fu betenérapóló,” fo erapó.

Kótóné tukóló muló betere fo eraté fu betaleteimó, mo betä whipaaekélé Talené mo donoi so whipó enéniretei mo hakearapó.¹² Ti Kótóné tukóló muló betere fo sya fóló erótú betere alata, ti kisipa tiki tiratere tuamó kaatumipó. Tétumitei, kale asemó i ere fo kisipa muae.

“Mepaae whijamo tukóló muló betere fo sya fóló erótú betepa, ti ama ai du betere ala tuamótóró a beteraté faalopó,” erapó.

¹³ Kale tukóló muló betere foné doratere ala dapaee eraqosóró, Keriso a filipaa ni tómó sukuturaalu, dä tao sóró dupuralepó. Atéturaalu, doratere ala mo turó apaae eralepó. Ti noatepae, asemó i fo erapó.

“Mepaae whij de ni tómó oloratepa, ti ai whij Talené mo ti mokoróló doró beterapó,” erapó.

¹⁴ Abraham-paae eraalopól mulale fo mo dokonóturaalu, eratere wisi ala Juda meire fake so whijnékélé sôpóló kisipa mutu, Yesu Kerisoné ama dä tao sóró dupuró beterapó. Atéreteita, djané apaae kisipa tiki tiratepa, ama melaalopól mulale Dëi Kepe Wisi sôpóló erapó.

Kótóné folosóró i ala eraalopó ere fo melóló, nalo ti tukóló muló betere fo male ala

¹⁵ Norape-ó, yało diapaae i du betere fo bete diriyóló kisipa yaasepóló, djané suka fea du betere alapaae dó faróló i dapa wosae. Mo whijné dirii fo dokóló muló betepa, nalo me whijné ai fo tokóló aluratere ala ó me kae fotamo olokeratere ala mo enénipó. Yało diapaae i yaai dere fokélé atére kaaetórótipó.¹⁶ Kótóné Abraham-ró ama deyyaire naaletamopaae i ala mo eraalopól asemó yóló muló beterapó. Kótóné ama buk-mó, “Naao deté faaire naalerapepó,” fo inipó. Ai fo uaqósóti whijape feapaae erapó fo uapó. Ai fo ini, “Naao deyyaire naalené deté faaire naalepó,” ere fota, mo betä whijmó kisipa mutu erapó. Ai whija, Yesu Keriso atórótipó.¹⁷ Yało du betere foné bete i ape. Abraham-paae mo eraalopól dirii fo dokóló muló betepa, 430 ba fo kemeyalepó. Atéyale kijlipaae kale tukóló muló betere fo sókó walepó. Nalo ai sókó wale foné Kótóné folosóró yale dirii fo tokóló alurótimpó. Ai fotamo aluratepa, ti ai fo tuamó so whipaae eraalopó ere wisi alakélé aluranérápó.¹⁸ I dere fota noa betené dumipó. Kótóné nalopaae eraalopó yóló muló betere wisi ala kale tukóló mulale fo tuamó sókó wuásóró, ti Kótóné ama eraalopó yale fo tuamó sókó wuámjeipó. Até yaletei, Kótóné Abraham-paae eraalopól ere fo mo dokonóturaalu, hamokoróló hale melalepó.

¹⁹ Térapa, kale tukóló muló betere fo-a, noa betené melaleé? Ai fota, so whijné du betale dowi alamó kale folosóró yale dirii fotamo touró beterapó. Ai alata, mo ti eréni, Abraham-paae eraalopó ere fo dokonóló ama deté waaire naale wópóló kaae taru erapó. Ai tukóló muló betere fota, so whij feané kisipa yópóló ensel-rapené Kótóró so whijamoné tuá whipaae melalepó.²⁰ Fake tamoné tuá whijné beta fake maaté tao su me fakemo taalatimpó. Tépatei Kótó ąta, mo betatóróti beterapó.

²¹ Kale tukóló muló betere foné Kótóné i ala mo eraalopó yóló muló betere fotamo bóe dóló sesétu betere? Mei, ai ala mo dumpió. Kale tukóló muló betere fonétamo mo ti betaaire bete melóluqasóró, ai foné me dowi ala munire so whij beteróluqapó. ²² Téuqatei, Kótóné *buk-mó* aşeyóló muló betere foné i fo erapó. I haemó betóló fale so whij mo fea dowi alané dokóló, *dipula* bemó kaae beteró beterepó. Aita, hale mei, Kótóné ama so whijpaae eraalopó yale ala mo dokonóturaalu, Yesu Kerisopaae kisipa tiró betere so whijpaae melópóló erapó.

²³ Kisipa tiki tiratere ala hakearóló sókó waaipa, kale tukóló muló betere foné dä *dipula* kaae sóró beteró beterepó. ²⁴ Betä whij me tikipaae fimó ama naale senaale me whijné kapala kaae tatu dere kaae, Kótóné kale tukóló muló betere foné ama so whij dä Yesu Keriso beterepaae ąlisóró fópóló, kapala asiri kaae tawae yóló sóró beteralepó. Ti aita hale meitei, dänen Yesu Kerisopaae kisipa tiróló betepa, Kótóné dä mo donoi so whij beterópóló yalepó. ²⁵ Miota, kale kisipa tiki tiratere ala sókó wóló, take kale tukóló muló betere foné dä teteróló kaae taretei, momó kae kaae taní, mo kemeró beterapó.

Kótóné naale senaaleteró beterapóló ere fo

²⁶ Diä fea Yesu Kerisopaae kisipa tiki tiró betereteiné Kótóné ama mo naale senaaleteró ai betere ape. ²⁷ Ti noa betené mei, so whij wëi kemó buó ditu dere kaae, diä fea Yesu Keriso tuqmó wëi tópuró beterapó. Atéreteiné kuti derótü dere kaae, Yesu Keriso diaaq ai deró betere ape. ²⁸ Atéru, Juda fake ó Juda meire fake, wae sóró kutó diratere so whij ó diä mo hale betere so whij ó diä fea fake teketu beteretei me ąla meipó. Mió diä fea Yesu Keriso tuqmó bitu, mo betä alatóró erapó. ²⁹ Diä Yesu Kerisoné ama so whijtamo betepa, ti diä Abraham-né deale naale senaaleteró betereteiné Kótóné Abraham-paae eraalopó yóló mulélipakale fo motóró dokonóturaalu, eraaire wisi ala diapaaekélé eraalopó.

4 ¹ Yalo i du betere fo bete mo whijné dere alapaae dö faróló dapa wosae. Betä nelí whijné naalema alimané teraae fele mómu ąla ąla fea muó mupatei, kale naale ą ketepa, ą kaae tare whijrake aqmó bitu, ama kutó diratere whij sú beterapó. ² Kale naale alimané teraae fele ąla ąla amatei teteróló kaae tawópóló tukóló mulale be dë sókó waaipa, ti alimané sóró beterale whijrapené kale ąla ąla fea kaae tawaalopó. Mepaae whijné kale naalekélé kaae tapa, ą ai whij aqmó bitiré fu betaalopó. ³ Take dä atéró ketei naale senaale kaae betale alimó, i haemó ayarapené yó maté wale mara mole alané dä teteróló kaae taru, wae sóró kutó diratere whij beteraté wou betalepó. ⁴⁻⁵ Téyaletei, Talené ama tukóló muló betere be dë sókó wapa, ama naale i haemó betere soné deyópóló dotéyalepó. Ai naale ą kale tukóló muló betere fo aqmó betere so whij dupuraairaalu, ą ai fo aqmó sukóló betalepó. Atéyale alata, dä Kótóné ama naalerapetóró

bitu, ama wisi wisi əla sópóló kisipa mutu erapó. ⁶Ti noa betené meipó. Dią fea Kótóné naale senaaletóró betepa, ama naalema Yesu betale sirimó beteraaire Dəi Kepe Wisi dən̄é hosaa tuqmó beterópóló dotęalepó. Ai Dəi Kepe Wisi də tuqmó betereteiné dən̄é kəlómó Alima Kótópaae “Apa, Aya-ó” du beterapó. ⁷Atéreteiné, mió dią wae sóró kutó diratere whi momó kae bitini, mo ama naale senaaletóró betereteiné Kótóné Yesupaae eratere wisi wisi ala, diąpaaekélé eraalo ai ape.

Pol-né Kalasia so whīmō kisipa mutu yale fo

⁸Kótóné ama aleyóló muló betere əla əlatei Kótópóló aqmó sukóló betepa, ai əlarapené dią wae sóró kutó diratere so whī betalepó. Atétu betale alata kapala kótó ai ape. ⁹Taketa atéyaletei, mió dią mo Kótó tuérapó. Tépatei, Kótóné ama dią mo tuérapó. Atérapa, dią ai bete munire hoko alarape aqmó betaai momó fesaae fute? Dią atimané wae sóró kutó diratere so whī momó betaai de? ¹⁰Ti yało i dere fota hale dumipó. Diaaqtēi mepaae be də mo doasi bete mulapóló, be dərapekélé, wéliérapekélé, alirapekélé, ba forapekélé, kae tukóló mulótua dapó. ¹¹Yało dią tao saai dapóló doasi keteké buóló du betale ala bete munire nisi erótū betepa, yało diámó kisipa mutu, ə mo doasi whaaliatu beterapó.

¹²Norape-ó, i dere fo wisiyóló wosae. Take diąné du betere ala yało şuróló du betepa, diąné əpaae me sekēi ala erénipó. Atéyalepa, mió diámó yało du betere ala şuróló du betae. ¹³Ę me tikipaae faai yaletei hepo daayóló bitu, folosóró sukmó kale mió wosetere fo wisi yało diąpaae yó maletei diąné ai kisipare ape. ¹⁴Ę tikimó daayale heponé diąpaae sekēi ala eraletei, diąné ę dei kelené kólóló faletere fokélé inipó. Ai ala ini, diąné ę Kótóné ensel aqróló mo wisiyóló dape salepó. Ó kale Yesu Keriso ə wisiyóló dapesu dere kaae, ə mo wisiyóló dape salepó. ¹⁵Diaaqtē take du betale doasi hékesei ala mió netéyaleé? Diąné əpaae doasi kóletere ala mulu, kele sokóló me whī matere əla uásóró, yało kele kisi daaleteiné diąné kele sokóló ę bulóluapó. Mepaae whīnē wosetepa, ti diąné əpaae erale ala fea yało enérapó. ¹⁶Mió yało diąpaae mo bete mole fo yó matereteiné ę diąné bóe whī aqrótū betere?

¹⁷Ai whīrapenéta, dią atimatamo touróló beteraaai dapóló, doasi keteké buóló atima mara mole alarape yae yóló setu beterapó. Tépatei, atimané diąpaae ai eraai du betere alata, mo wisinipó. Ti aita, dią dątamо betamó beteretei tekeróló, atimané dere ala sya wópóló, du beterapó. ¹⁸Mepaae wisi ala yaai, kisipa mutu butere ketekęta, ti doni mo wisirapó. Dią ətamo betere sukmó maaté wisi ala eraai keteké buni, ę alupa diaşisi bitukélé keteké buóló, ai alatóró yó tapa, mo wisirapó. ¹⁹Yało hosaa mole naale senaale-ó, Yesu Keriso diaaqtē betere bete tuqmó sóró beteranée yóló mutere kisipané yało hosaa betemó dere suputa, sorape naale sisó

nukuraalu dere dele kaae momómo dapó. ²⁰Diaaq du betere ala yalo wosaleteiné ę sekéi kisipa muóló fomo duraalu, diaq neyóló tao saaloé du beterapó. Téreteiné yalo i dere hapólui fo taaróló, ę diatamo betamó bitu, naameiné dua uapóló, kisipa mutapó.

Hekaró Seratamopae dó faróló dere fo

²¹Kale tukóló muló betere fo aqmó betaai kisipa mutu betere whírape-ó, ai fo tuqmó mole fo diaq wisiyóló kisipanié? ²²Ti noatepae, i fo aseyóló muló beterapó. Abraham-né ama naale tamo deipakalepó. Me naale ti ama kutó dirópoló wae sale soné deyoo, me naale ti ama mo soné deyoo, ipakalepó. ²³Kale kutó diratere soné naaleta, ti mo sorapené naale detere kaae yólótóró dealepó. Téyaletei, ama mo soné naaleta, ti mo eraalopó yóló muló betere fo dokonóturaalu deipakalepó. ²⁴I fota take mo yale alatei, mió yalo fo sale fopaae dó faróló i dapa wosae. Ai so tamota, kale dokóló mulale dirii fo tamo sú sóró dapó. Me dokóló muló betere dirii fo, ti Sainai hasi fosómó kaaróló sókó walapó. Ai dirii fo so kaae bitu, wae sóró kutó diratere naale senaale ditu beterapó. Ai suratere sota, Hekar-pó. ²⁵Hekar-ta, ti Arabia hae kwiamó daale Sainai hasipaae dó falatapó. Mió tene be hulua Jerusalemta, ti kale Sainai hasi fosó kaae bitu, ama naale senaletamo wae sóró kutó diratere so whítóró beterapó. ²⁶Tépatei, me kae taoró tene Jerusalem be huluata, wae sóró kutó diratere so whí kaae mei, mo be huluapó. Aita, dä deale so däné haetórótipó. ²⁷Ti noatepae, i fo aseyóló muló beterapó.

“Naale senaale deni, ni daale so-ó, fo fakeyóló hékesei fo du betae.

Naale sisó nélitere so hajné sukutu betae.

Ti noatepa meipó. Ni daapa sisópaae eró betere soné deale naale mo dekró betoo, whítamo betere soné detere naale senaale mo teraae fóo erapó.”

²⁸Norape-ó, diaq, kale Aisak detu yale kaae, ama eraalopó yóló mulale fo mo dokonóturaalu deyale naale senaale ai betere ape. ²⁹Até yale sukamó mo whiné detere kaae yóló deyale naalené Dëi Kepe Wisiné fotokoné deyale naalepaae susupui ala eralepó. Até yale kaae, miókélél betä alatórò du beterapó. ³⁰Téretei, Kótóné buk-mó noa fo aseyóló muló betere?

“Kale wae sóró kutó diratere soró ama naaletamo hókó falae,” fo erapó. Ti noatepae,

“Kale kutó diratere soné naaleró mo soné naaletamo alimané qla qla tuqmó bukuraqósórópa, hókó falae,” fo aseyóló muló beterapó.

³¹Atérapa, norape-ó, diaq kale wae sóró kutó diratere soné deale naale senaale kaae bitini, mo soné deale naale senaletóró ai betere ape.

Keriso tuqmó me alané dokoni, feléyóló betere ala

5 ¹Dä mené wae sóró kutó diratere whí kaae, dokóló muló betepa, Yesu Kerisoné teraayóló häle beteraleteita, ama kisipa mole ala

erópóló erapó. Térapa, mepaae whírapené dią wae sóró kutó diratere whí beteraaitepa, ai ala tuapaae momó kae bitj feni, fotokó buóló diri yóló betae.

²Eta Pol-né dapa, yálo i dere fo diąné mo wisiyóló wosae! Mepaae whíné diapaae tiki sekaę tikae yóló sëtere fo diaaq wosólótamo tikitepa, ti Yesu Kerisoné dią tao saaire wisi ala diaaq ai tikitere ape. ³Kale yale fo momó i dere ape. Whí me dené ama tiki sekaę tukópóló kisipa mutepa, ti mepaae tukól muló betere forape fea mo turó sya fóló enérapó. Mepaae ala maaté eróturaalu, mepaae alamo erénitepa, ti tñ muni, ai mo dorapó. ⁴Dią mepaae whíné kale tukól muló betere fo sya fu betepa, Kótóné me dowi ala munire so whípó yópóló kisipa mutepa, ti Yesu Kerisotamo tekeyóló ai betere ape. Atéturaalu, Kótóné ama hamokoról häle tao sere ala wisikélé diaaq ai taaló betere ape. ⁵Tépatei dąta, kale Dëi Kepe Wisiné fotokgratepa, kisipa tiki tiraté fu betereteiné take nalopaae Kótóné mo donoi so whípó yópóló kisipa mutu, hëkesetamo i betere ape. ⁶Ti noatepae, Yesu Keriso tuámó bitu, tiki sekaę tukól siriratere ala ó siri erénitere ala me bete munipó. Kótópaae kisipa tiki tiratere ala dą tuámó moletei häkearóturaalu, mepaae no nerapepaae yaala sókó fole ala betä mo doasi bete mole ala ai ape.

⁷Dią me ola saai sururu yóló fóló, däle muló betere tikimó sókó faai yaletei némo sesé yaleé? Atéró sesétu betere alata, mo bete mole fo diąné wosóló sya faqsóró, ai du betere ape. ⁸Ti diapaae ai dotopoi fo du betere fota, dią ą beterepaae ape yale seké meipó. ⁹Wuliné apita, sawa olatei fulukó furaalu, mo wuli tiki dorótü dere kaae, ai whírapené diapaae yó matere foné ai du betere ape. ¹⁰Dią me kae fo woseni, yálo i dere fo betä wosóló sya faalopóló ḡ Tale tuámó bitu kisipa tiratapó. Mepaae whí de doasi doi mole whí ó doi munire whíné diaaq tué tiki kól kólóratepa, atétere whí doasi dowi kwia saalo ai ape. ¹¹Norape-ó, yälotamo tiki sekaę tikae fo depa, ti atimané ępaae susupui ala noatepa häle erótü betere? Yálo atei kaae fo yó meluásóró, Yesu ni tómó sukalepóló yó matere fo wosetere hórló sisópaae eratere ala uämeipó. ¹²Dią kópaae falaai du betere whírapeta, atimané tiki sekaę tukól siriratere ala maaté ini, mo turó tukól taae fatepa ti mo wisirapó.

¹³Yálo no nerape-ó, me olané dią dokóló muló betaqsóró, teraae fóló häle beterópóló, Kótóné ą beterepaae ape yalepó. Atéró teraaeyóló häle beteró beterapa, diaaq tó tikiń ekélere dowi ala yaaire tē melaqse. Aténi, dią tuámó yaala sókó fole ala duraalu, u taosu i taosu dere ala betä yó tawae. ¹⁴Kale tukól muló betere forape mo fea i doasi fo tuámó bulapó. Ai fota i ape.

“Naaotei yáyaala sókó fu dere kaae, naao be whí no nepaaekélé atéró yaala sókó fu betae,” erapó.

¹⁵Ai ala ini, yuwitamo hóle suraalu u tukósu i tukósu dere kaae depata, ti atétere alané diaaotei dią dóló kemeraqsóró, mo hotowa yóló kaae tawae.

Dei Kepe Wisiné fotokoró betepa dä beterapó ere fo

¹⁶ Térapa, yålō i dere fo wosae. Kale Dei Kepe Wisiné yae dere ala sya fóló erótú betae. Atétepa, ti dijané tó tикиné ekélé yóló yaai du betere dowi ala mo yaalomeipó. ¹⁷Ti noatepae, djané tó tикиné ekélé yóló du betere alané kale Dei Kepe Wisiné eraai dere alatamo bóe du beterapó. Kale Dei Kepe Wisinékélé ama ala eraairalu tó tикиné eraaire alatamo bóe du beterapó. Ai ala tamo atimaamotei bóe dupa, ti dijané tó tикиné ekélé yóló yaaitere ala mo enénipó. ¹⁸Tépatei, Dei Kepe Wisiné ama erae dere alatamo naao sya fóló du betepa, ti kale tukóló muló betere foné teteróló kaae tare aqomó yå betenipó.

¹⁹⁻²¹Tó tикиné ekélé yóló du betere alarape so whj feané kisiparetei dosqatapa wosae. Nópu nokole alakélé, me dowi alatamo hoseké dere alakélé, enénire mo sonaalei dowi alakélé, kapala kótó ó mepaae alarapepaae kisipa tirótú betere alakélé, isi whjné du betere alakélé, mepaae so whjtamo dei kisipa mutu, hamoma hóratere alakélé, hôle sere alakélé, me whjné dere ala kilitu, ekélé até enée yóló dei kisipa mutere alakélé, mo dowi fopaae butere alakélé, doasi doi mole so whjpó yópóló du betere alakélé, mo turó so whj betepatei mepaae tórti so whj fake tekeyóló betere alakélé, fake tuqmó teketere alakélé, mepaae whjné dere wisi ala kilitu, ekélé até uapóló dei kisipa mutere alakélé, dowi wéi nóló topo dotere alakélé, so whj fea touróló bitu dowi wéi nóló du betere dowi alakélé, ai dosqayale alarapekélé, mepaae dosqani yale dowi alarapekélé, tó tикиné ekélé yóló du betere ala ai ape. Diq dowi tópaae faqsóró, yålō diapaae take yale ma fo kaae momó i dapa wosae. I dosqayale dowi ala du betere so whj Kótóné teteróló betere ala tuqmó beterénipó.

²²⁻²³Tépatei, niné du wisi oletu dere kaae, Dei Kepe Wisi so whj tuqmó bitu, i alarape erótú betepa kelaalo ai ape. Ne nopaae yaala sókó fole alakélé, hosaa tuqmó hajtu betere alakélé, hosaa muni deyóló mo dua betere alakélé, mené sekéi ala eratepatei me çla meipóló, Kótóné ama kisipa mole ala erópóló, kaae tawóló dua betere alakélé, wisi kisipa muóló kólené sukutere alakélé, mepaae so whipaae wisi ala eratereteikélé, mepaae whjné ama eraalopó dere ala hásokó feni, motóró eratereteikélé, naameyóló mo dua betere alakélé, whjné tó tикиné enée dere ala yaqsóró amatei q teteróló kaae tareteikélé, i dosqayale alarape mo betákókélé Kótóné ama tukóló muló betere foné yaqse yóló fo muló bitinipó. ²⁴Yesu Kerisoné ama dape sóró beteró betere so whjné tó tikimó bole ekeleró kisipanétei senée dere alatamo alurópóló, átamo filipaa ni tómó oleró beterapó. ²⁵Dä betere beteta, kale Dei Kepe Wisitóró ai ape. Térapa, átamo betqmó titiyóló furaalu, ama dere ala sya fóló yaalopa siépe. ²⁶Djanétei éta, doasi doi mole whjpóló bopé fake dere alakélé, me whj dowi kisipa muópóló sesemeratere alakélé, mepaae whjné mole wisi

wisi qla kilituraalu, ekélé ai ala enée yóló, u só derótú i só derótú dere alakélé, i dosayale alarape fea dñé yaqse yóló i dere ape.

Dowi ala dere whj tū wisipaae fópóló tao sae ere fo

6 ¹No nerape-ó, mepaae whjné du betere dowi ala dñé kelené keletepa, Dei Kepe Wisiné yae dere ala sya fu betere so whjné ai whjné ama dere dowi ala taaróló, wisi ala momómo yópóló dua naamei ma fo yae. Tétutei, ai alané diákélé dée nalaairaalu sū sere ala eraqsóró, hotowa yóló kaae tawae. ²Yesu Kerisoné yae yóló muló betere fo eróturaalu, diaq tuapaae wou betere sekéi ala diaqisi u taosu i taosu du betae. ³Me whj q me bete munipatei, ama kisipané q doasi doi mole whjpó du betepa, ti q amatei dilikitu beterapó. ⁴No nerape-ó, dñé ai du betere alata wisi ala dépé, dowi ala déró diaaqtei kaae kolóló taleyae. Mepaae whjrapené du betere ala kolósu naao dere ala kolósu yóló kaae kelaqse. Aténi, naao ditere kutó betq kaae kolóló wisirapóló kisipa mutupa, ti q hékseturaalu hajyóló betenérapó. ⁵Ti noatepae, Talené dñ betq betq so whjné diyópóló tukóló muló betere kutó dekani, ai kutó amatóró dité fu beterópóló yae.

⁶Mepaae Talené fo yó matere whjné yó matere fo wosetu betere so whjné wisi qla, mepaae bukóló kale fo yó matere whj qmo tao sóró matepa mo wisirapó.

⁷Mené diaq dilikitere ala yaqsóró yae. Mo betqékélé Kótó faletere ala mo enénipó. Ti noatepae, mepaae whjné noa qla wae bilitepa, ti ama ai bilitere qlatóró ülumétepa sua dapó. ⁸Mepaae whjné tó tикиné felé yaaitere ala sya foletiné qla wae kaae bilipa, ti tó tikimó kaaróló mo ti doról aluyaaitere ala saalo ai ape. Mepaae whjné Dei Kepe Wisiné ama du betere ala wisi kolópóló erótú betepa, ti Dei Kepe wisiné ai whjmó mo ti betó tawaaire bete melaalopó. ⁹Dñé du betere wisi ala hóyóló taaréni, hqle detétóró fu betae. Ti noatepae, dñé du betere alatamo hqle yó tapa, ti qla ülumétere alimó qla wisi su dere kaae yaalopó. ¹⁰Térara, so whj mo feapaae dñé wisi ala erótú tao saaire tū mupa, ti tao saalopa siépe. Téturaalu, Talepaae kisipa tiki tiróló betere so whjta, ti dñé ne no mo betq faketóró betereteiné atima wisiyóló tao senérapó.

**Tiki sekæ tikitere alata doasi bete muni,
Keriso sukqale ala betq ti doasi alapó**

¹¹Diapaae i qlatere aşeta, yål naasenétei mo doasi yóló ai erapa kelae.

¹²Tó tikimó ere ala kilitu, whj wisipóló dukiratere fo wosai ekele du betere whjrapené diaapaae tiki sekæ tikae yóló dotopo du beterapó. Ti ai du betere alata, hqle mei, Yesu Keriso filipaáró betere ni tómó sukqlepóló yó mótu betereteimó, atima susupui ala eraqsóró kisipa mutu ai du betere ape. ¹³Ai kale tiki sekæ tikire whjrape atima Kótóné tukóló muló betere

fo feamo betere dokö sysa fóló erótumipó. Téretei, atima ere kaae, diąkélé tikimó siriratepa, atimané dere fo betä wosetapóló, atima bopé fake yaai kisipa mutu sętu beterapó. ¹⁴ Yälo dere alamó ḑ bopé faketuraalu, yälotei yälo doi hale sóró horatere ala yaalomeipó. Aténi, dä teteróló kaae tare whị Yesu Keriso oleró betere filipaa ni betä kisipa muóló, ita mo doasi bete mole alapóló bopé fake yaalopó. Ti i haemó yó mole ola ola fea ni tómó oleróo, yälo ai ola olarape saai ekélé yaqsóró ḑkélé ai ni tómó oleróo yalepó. ¹⁵ Tiki sekäq tikitere ala, ó tикиnire alata, me bete munipó. Mo bete mole alata, ti Kótóné ama kae kisi kaaró betere ala betä mo bete mulapó. ¹⁶ Ai ala wisi sysa fu betere so whị feapaae Kótóné hosaa muni deóló mo dua betere alaró kólené sukóló tao sere alatamo erópóló yae. Atére so whjta, Kótóné ama naale senaale Israel fake ai ape.

¹⁷ Yälo mo kemerótu dere fo i ape. Yesuné ama ala erateremó erale sirirape betä yälo tikimó mulapa, mepaae whjné ḑ eróturaalu, dere kae kae sek̄ei ala mo s̄upa taalae.

¹⁸ No nerape-ó, dä teteróló kaae tare whị Yesu Kerisoné hamokoróló häle tao sere ala diąné kepe bete tuapaae erópóló yae. Mo kée. Téyópóló yae!